

Költő a filmen.

A napokban két érdekes híradás járta be a lapokat. Az egyik szerint filmre kerül a nagy magyar költőnek egy költeménye. A hagyatékában scenáriumot találtak, annak alapján jeles színházi férfúval kidolgoztatják a film szövegét, majd jön az operatőr, a fényképész, egy jónevű ifjú zeneszerző megfelelő kísérezetét szerez hozzá. Bizonytalán szép tájfelvételek is lesznek, esetleg egy kis szüreti multság derült színt fog belekeverni a ballada komor alaphangulatába... Egy másik híradás szerint a nagy francia írók gyermekei egy filmről, amely atyjuk regényéből készült, egyszerűen, de elég érthetően kijelentették, hogy ennél a filmnél „soha szemtelenebb hamisítás nem történt“. És bár legutóbb jó filmesítésre is van példa (Aranyember), mégis szemébe kell már egyszer nézni annak a problémának: mit szabad és mit nem szabad cselekedni annak, aki irodalmat, költészetet visz a valóban világot jelentő film vásznára. Szemébe kell nézni, mert amit eddig ezen a téren láttunk, az csekély kivétellel kevésbé öröndetes, sokszor egészen elszomorító volt. Az irodalom problémája ez, s ha tüzetesebben foglalkozunk a kérdéssel, olyan irodalom-etikai problémákra bukkanunk, amelyek a *film* szempontjából sem lehetnek közömbösek.

Mint a történelmi regény az igazi történelemhez, úgy viszonylik sokszor a film az irodalmi műhöz, melyből készült. A költő fantáziáját nem kötik a történelmi események betű szerinti való formái: de olyat nem szabad soha közölnie, ami ellenkezik a jellemzett kor szellemével. A jeles irodalmi műre ez fokozottan vonatkozik. A klasszikus vagy legalább is nagyon népszerű irodalmi mű benne él a köztudatban alakjaival, hangulataival sokszor egyes fordulataival, sőt szavaival is. Szabad-e ezeket a filmírónak egyszerűen elhanyagolnia? Szabad-e új jeleneteket alkotnia, amelyek talán szellemükben sem egyeznek a költői mű lelkével, érzés- és gondolatvilágával? És joga van-e ilyenkor, művészet-etikai joga van-e a filmírónak egyszerűen arra hivatkozni, hogy hát a film vállalkozás s a vállalkozás egyetlen szempontja, vagy — ha kíméletlen akar lenni azt mondja: — legalább is legfontosabb szempontja a jó üzlet.

A háború után való első években „futott“ a nagy magyar történelmi tragédia filmje. Az egyik jelenetben a középkori főúr, aki az országot járja, kerek asztalnál áll az ütött-kopott falusi ház tornácán. Körülötte kísérete. Szabályos cs és kir. mundér van rajtuk, az asztalon térkép, föléje hajolnak, s nagy buzgalommal mutogatnak rajtuk... Talán apró zászlócskák is vannak kitézve... A drága filmes nyilván így akarta elsűtni egy kopott háborús filmjének egy jelenetét.

De minek olyan messzire visszamenni? Két magyar balladát láthattunk, a többi közt filmen. Bárczy Benő tragédiájában elragadó jelenet. A mesés parkban, akarom mondani a radványi sötét erdőben, melynek eredetije Szinnyei Mersó Pál képen látható, dús gyepen hatalmas lombú fa árnyékában henterreg Bárczy Benő Kund Abigéllal. A film „értelmes“ akart lenni, hát jól *elől* kezdi a históriát. Amit a költő két sorban elintéz — mert a többinek mi köze a tragédia claire-obscur-jéhez — abból a filmes nagy *giccs-pecsenyét* süt. Hogy a

Radványi sötét erdő nem lehet éles színjátékú Szinnyei Merse-park? Istenem, nem szabad megijeszteni a jámbor mozilátogatót, aki minden heti élvezet-filmeeskéjét szopogatja a sötét nézőtér első soraiban. Avagy érdekel a Simon Judit a filmen? Nohát ezt még *előbbről* kezdték. A falusi zsidó kocsmában a pult mögött ott áll a Száli, akarom mondani a Judit. A pult előtt bricsesz-nadrágban, lakkcsizmában, kezében lovaglóstorral áll az ifjú „uraság“. Judit megrendülve szolgálja ki s immár megadóan néz mandula szemének néhány centivel meghosszabbított szempilla-sátra alól az ifjú uraságra. Itt kezdődik az első szegény kicsi féreg históriája. Hát bizony ezek is elég elől kezdik a történetet.

E filmek majdnem úgy viszonylanak a költői műhöz, melyből készültek, mint egy France-kritika a műhöz, melyről íródott. *Csak majdnem*. France egy könyv apropójából beszél önmagáról, tehát egy érdekes emberről s közben valamelyes fény mégis esik a műre is. És ezt nem is tagadja, őszintén meg is mondja. E filmek azonban egy elismert vagy népszerű irodalmi értéket használnak cégéről arra, hogy művészi látszatú üzletet csináljanak.

Ha tetszik, még közelebb kerülhetünk. Egy congeniális nagyszerű író munkája alapján színpadra került irodalmi életünknek egyik legnagyobb értéke: Mikszáth Kálmán. A film hamar megérzi e varázsos író munkásságában rejtőző nagy lehetőségeket. A Vígszínház *Nosztija*, a Nemzeti *Vén gazembere* után felfutnak az ódesbús históriák a filmre is. De hogyan? Nosztyi filmjében egy újabb magyar „rapszódíát“ látunk vszont, melynek búsan lengő kalásztengereiben, íme még az értelmes józan magyar kalászosok is rosszalóan csóválják fejecskéiket. Boly Gáspár pedig leveti a filmen a méltán csodált Rózsahegyi Kálmán gúnyját, s a humor helyett tragikus hős lesz belőle, Sugár Károly alakításában. Sugár, nézetem szerint, a legelsősorban álló nagyszerű színész volt. Dús skálájú egyéniségében azonban nem volt Mikszáth-humor. Nem is akarta, hogy legyen, nem is akarhatta. Volt benne elég egyéb. De a filmen még azt is megtette, hogy enkomolyságát földérintse: nadrágos görlice-felvonulást csöppent bele báró Inokayék derülő életébe. En nem csodálkoznám azon se, ha a fiatal báró egy helyes jelenetben jazz-szóra mulatva szórna a pénzecskéjét... Nocsak jó a filmeseknek, hogy a Kereposi temető halottai olyan türelmesek...

Dehát vajjon megérdemlik-e a film irányító művészei a keserű szemrehányásokat? Nincs-e joguk a rengeteg tőke befektetése után úgy alakítani a dolgokat, hogy hónapokra meg lehessen hosszabbítani a filmek futását? s így biztosítani az üzletet? Nem és százszor nem. *Nincs jobb üzlet a világon a tiszta, a becsületes művészetnél*. A némafilm korából egyetlen igazán zavartalan filmemlékünk egy könyv-film, az Hugo Victor „Nyomorultak“-ja volt. Tán négy folytatásban adták, négy héten keresztül, évekig, a közönség megbolondult érte, olyan kasszasikere volt, amilyen napjainkban tán csak a Disney igaz művészetű apró malackáinak. De az *néma volt* s mégis hatott. Benne volt egy remekmű minden alakja, hangulata, benne volt a levegője. Mikor Valjean Jánost megláttuk a filmen, becborzongtunk. Ez ő, igen, ilyennek láttuk a könyvben, midőn a sinus tétel gyakorlása helyett a kanapéra heverve faltuk végelethatalatlan köteteit...

A könyves film illusztráció. Ne ijedjünk meg a szótól. Zichy Mihály halhatatlan művész, pedig „csak“ illusztrátor volt. Gyárfás Jenő Tetemrehívás-lépe a Szépművészeti Múzeumban a Pilóty—Benzúr-iskola egyik legnagyobb — sajnos korán összeomlott — tehetségének emlékét őrzi. Mi a művészete? A hűség, az áhitat, a klasszikus alkotás előtt, melynek szolgálatába állította lelke lángolását. A templomban nagy hivatás a papé, sőt a sekrestyés is halhatatlan, metafizikai világ szolgálatában áll.

A magyar irodalom a film-lehetőségek ragyogó tárháza. Petőfi és Madách, Mikszáth és Jókai, Arany és báró Eötvös, de én tovább megyek: Ady és Vajda, végeláthatatlan film-perspektivákat jelentenek. De úgy nem lehet tovább, ahogy eddig ment. Irodalom-etikai követelmény, nemzeti érdek, de egyben jól felfogott filmérdek is, hogy a filmesítésnek ne az alkalmi kis üzlet szempontja legyen az egyetlen irányítója. Az évtizedeken, tán évszázadokon át bovált irodalmi mű halhatatlan költői értéket rejt. A filmesnek ezt kell kihámozni. Ha ezt megérzékelte, szolgálatot tett a költő szellemének s a közönség is megéri a filmről is azt, ami a könyvet halhatatlannította. A filmben legyen több tiszta irodalom, az igazirodalom, a mesterséges olcsó kis trikók trükkjeinél. Ha a filmes az irodalom szentélyéhez közeleg, vessen le saruit, mert ez nemcsak kötelessége, hanem érdeke is. Költő a filmen ne bús lemondással szégyenkezzék, hanem büszkén a maga igaz hamisítatlan egyéniségében gyarapítsa nemzete dicsőségét és — filmese pénztárát.

Rubinyi Mózes.

Elhúnytak.

ARANY GUSZTAV (abai), ref. lelkész, szül. Pátkán (Fehér vm.) 1872 augusztus 1-én, megh. Kőröstarcsán 1937 július 9-én. — 1899—905. Pécelen, 1905—22. Pacséron volt rendes lelkész. Innen a megszálló szerbek többszöri bebörtönöztetés után kiutasították, mire Budapestre költözött. 1926 táján Kőröstarcsára került ref. lelkésznek. — Főműve: *Egyházi beszédek*. 1—2. kiad. Kecskemét, 1899.

BAAN JENŐ, felsőházi tag, m. k. kormányfőtan., esperes-plébános, szül. Ivánban (Sopron vm.) 1869 március 25-én, megh. Badgasteinben 1937 július 23-án. — 1891. pappá szenteltetvén, 1893. süttőri plébános, 1916. esperes, 1925. kormányfőtanácsos lett. A felsőházban mint Sopron vm. törvényhatóságának választottja foglalt helyet. — Cikkei: *Soproni Napló* (1909).

DEBRECZENY MIKLÓS, hírlapíró, megh. Budapesten 1937 augusztus 9-én (temetés n.) 86 éves korában.

DINER (írói nevén Diner-Dénes) JÓZSEF, hírlapíró, szül. Liptószentmiklóson 1857 június 27-én, megh. Párizsban 1937 augusztus 5-én. — Izr. Középkisiskolát Zólyomban, Bécsben és Drezdában, főiskolai, főleg műtörténeti tanulmányait Drezdában, Brüsszelben és Bécsben elvégezvén, 1881-ben a M. Nemz. Múzeum tisztviselője lett, majd 1889-ben Pulszky Ferenc ajánlatára Párizsba ment, ahol az ötvösműkiállítás és a Kárársz-féle gyűjtemény rendezésében segédkezett, sőt utóbbi katalógusát is kiadta ném. és francia nyelven. Ezután Ber-

linbe költözött, ahol a *Freie Bühne* c. folyóirat munkatársa volt, amelybe Nietzsche-ről írt egy nagyobb tanulmányt. Rövid idő múlva Budapestre visszatérve, mgindítja az *Élet* c. modern irányú hetilapot. 1892-ben a *P. Lloyd*, 1896-ban a *N. P. Journal* b. munkatársa lett s közben egy ideig a *M. Ujs.* színházi kritikusa is volt. 1906—10. a *Munka Szemléje* c. szociálpolitikai folyóirat szerkesztője volt. Utóbb Irodalmi Szalon néven modern irányú kölcsönkönyvtárt alapított. Az 1918/9. Károlyi-uralom idején mint külügyi államtitkár vezetőszerphez jutott. A proletárdiktatúra kikiáltása után külföldre költözött, s Párizsban telepedett meg, ahol a Magyarország (1937. VIII. 8. sz.) szerint meleg barátság fűzte Leon Blumhoz, Franciaország szocialista miniszterelnökéhez. — Rengeteg művészeti, esztétikai és irodalomtörténeti cikket írt m. és ném. lapokba és folyóiratokba. Dénes József álnéven több m. nyelvű verset is írt. 1918/19. évi visszaemlékezéseit tartalmazó *La Hongrie* (Párizs, 1927) c. munkájától a m. k. posta megvonta a szállítás jogát. — Álnevei az említettekén kívül: Csereklye Bálint, Domokos Illés, Idem, Impresszionista, Paul Memle.

ÉNEKES JÁNOS, pápai prölátus, prépost, kanonok, főesperes, szül. 1866-ban, megh. Egerben 1937 augusztus 11-én (tem. n.). — Cikkei: *Alkotmány* (1913), *Szabolcsi Hirl.* (1914).

FÖTVÖS K(AROLY) LAJOS, ny. kir. tanfelügyelő, szül. Solton (Pest vm.) 1847 március 11-én, megh. Budapesten 1937 augusztus 29-én (temetés n.). — Ref. E. Károly. ügyvéd és író unokatestvére. Teológiát, majd jogot tanult s 1871—82. Szekszárdon, 1882—88. Budapesten ügyvédkedett. Közben elvégezte az óvóképző-tanfolyamot. 1888— (Révai szerint 1886—) 1912. kir. tanfelügyelő volt Háromszék, Hajdú s végül Jász-Negykún-Szolnok vármegyékben. Nyugdíjaztatása után Budapestre költözött. — Közigazgatási és pedagógiai cikkekén kívül verseket és tárcákat is írt fővárosi és vidéki lapokba. 1881—82. társszerkesztője volt a *Tolnam. Közl.*-nek, 1894. XII. 23—1895. X. 31. fel. szerkesztője a *Debreceni Ellenőr*-nek 1913-tól a *M. Gyermektanulmányi Társaság Füzetes Vállalatát*-t is szerkesztette. — Szépirodalmi munkái: *Kis világ legújabb Flóri könyve*. Bp., 1884. (2. kiad. u. o., 1887., [3. kiad.] u. o., 1907). — *A honfoglalás ezer év előtt és ezer év múltán*. (Ifj. színdarab versekben.) U. o., 1889. — *Rákóczi-színművek*. Hol?, 1906. (Ism. Alföldi Hirl. 1906 : 5. sz.) — *Költemények*. Bp., 1910. — Álneve: Ráczevy.

GÜRTLER ISTVAN, szính. titkár, megh. Debrecenben 1937 augusztusában 52 éves korában. — Fiatalabb éveiben hírlapíró volt.

HELTAI (1908-ig Hatsek) NÁNDOR, színész, szül. Budapesten 1874 szeptember 13-án, megh. u. o. 1937 július 30-án. — R. kat. 1896-ban lépett színpadra, majd hosszabb ideig a kolozsvári Nemz. Szính. tagja volt. Utóbb német színész let s 1908-ban kibérelte az altonai Volkstheatert, 1921-ben pedig a berlini Kurfürsten-Opert. — Kolozsvári színész korában több fordítása jelent meg az ottani napilapokban. A legjelentősebb: *Ujs.* (1903 : 50—72. sz. Maxim Gorkij: A csavargó).

HUBER JÁNOS, hírlapíró, megh. Szabadkán 1937 július vagy augusztus havában 74 éves korában. — A szabadkai *Napló* munkatársa volt.

KOMAROMI (1908-ig Komár) JÁNOS, a Kisfaludy- és Petőfi-Társ. r. tagja, szül. Málcán (Zemplén vm.) 1890 december 22-én, megh. Budapesten

az amerikai szeretetház szanatóriumában 1937 október 7-én éjjel félegykor. — Ref. Szülők: Komár József, Balogh Mária; feleség: nemes Soltész Irén. Középiskoláit Sárospatakon elvégezvén, Budapestre jött s beiratkozott a jogra. 1911-ben fölcsapott újságírónak s b. munkatársa lett a *B. Hírl.*-nak. Az 1914/18. háborúban katonai szolgálatot teljesített és súlyosan megsebesült. Leszerelése után az 1919-ben napilappá alakult *Új Nemzedék*, majd a Milotay István alapította *Magyarság* b. munkatársa lett. A Petőfi-Társ. 1921-ben r. tagjává s 1923-ban főtítkárává választotta. Utóbbi tisztségéről, mely a Petőfi-Múzeum igazgatásával volt egybekötve, betegsége következtében lemondott. 1928-ban a Kisfaludy-Társaságba is bekerült. — Elbeszélései és néhány verse: *B. Hírl.* (1912, 14/9), *M. Hírl.* (1912), *Elet* (1914, 16), *Új Nemzedék* (1916), *Magyarság*, *Napkelet*, *Új Idők*, stb. — Munkái: *Mit búsulessz kenyeres? ... Bp.*, 1915. (3. kiad. U. o. 1928. [4. kiad.], a Rongyos gárda c. novellagyűjteménnyel egy kötetben, mint munkái 19. kötete. U. o., 1933.) — *Csanak András Bécsben*. U. o., 1916. — *Tilinkó*. U. o., [1917]. — *Elmúlt a nyár*. U. o., 1918. — *Szegénylegények*. U. o., 1920. — *Jegényék a szélben*. (A Magyarság Kta. 1.) U. o., 1921. (2. kiad. u. o., [1928]; új kiad. u. o., [1936]) — *Esze Tamás, a mezitlábások ezredese*. (Az Ifjúság Szépirói. 1.) U. o., [1922]. — *A régi szerető*. Reg. (M. Regényírók.) U. o., [1923] (2. kiad. U. o., 1928; új kiad. munkái IV—V. jelzéssel. U. o., 1931). — *Zúg a fenyves*. U. o., 1924. (Új kiad. a *Hé, kozákok!* c. gyűjteménnyel együtt mint munkái 20. kötete. U. o., 1933). — *Vidróczki és még néhány más ágrul szakadt*. U. o., 1924. (2. kiad. U. o., [1929]. Új kiad. *Vidróczki* címen u. o. [1936]). — *Hé kozákok!* U. o., 1925. (Új kiad. a *Zúg a fenyves* c. gyűjteménnyel együtt mint munkái 20. kötete. U. o., 1933). — *Pataki diákok*. U. o., 1926. (Új kiad. munkái 18. kötete gyanánt. U. o., 1933). — *Hat rölegény*. U. o., 1926. — *Az idegen leány*. Egy magános ember följegyzései. U. o., 1926. (Új kiad. munkái 17. kötete gyanánt. U. o., 1933). — *Régi legények*. (Pászortútz Kt. 6.) Kolozsvár, 1926. — *M. tört. anekdoták*. Sajtó alá rend. Zolnay Vilnossal. Bp., (1927). — *Reménytelen szerelem*. U. o., 1927. — *Szülőföldem szép határa*. U. o., 1927. — *Cs. és kir. szép napok*. U. o., 1928. — *Az ősdíák*. Reg. U. o., [1929]. — *Régi ház az országútnál*. U. o., [1929]. — *Az elvált feleség*. Reg. U. o., [1930]. — *Szép vagy Magyarország!* U. o., [1930]. — *Nagy leányka, kts legényke*. U. o., [1931]. — *Csatangolás mindenfelé*. U. o., [1932]. — *Harangoz a mult*. U. o., [1933]. — *Zágon felé*. Reg. Rodostóru. U. o., [1934]. — *Vihorláti szél fúj*. U. o., [1935]. — *All a malom*. U. o., [1936]. — *Eszakon ősz van*. U. o., [1936]. — *Megy a felhő*. — *Menekülés az asszony elől*. Reg. U. o., [1936]. — *A nagy háború anekdotái*. U. o., [1936]. — *A nyolcadik osztály*. U. o. [1936]. — *Őszi harmat után*. U. o., [1936]. — Előttém ismert álneve és betűjegyei: K—i J—s (B. Hírl.); Kj. (u. o.); Pataki névtelen (Élet, 1914).

KÖRMENDY JANOS, színész, szül. Tatán 1863-ban, megh. Budapesten 1937 augusztus 15-én szívszólhűdésben. — 1882—1903. vidéki színpadokon működött, 1903-ban Budapestre került s a Király és M. Szinh. tagja volt. — Úgy látszik, verseket is írt; pl. *Nyugatmagyarorsz. Híradó* (1898).

LEICHT JANOS, dr. jur., ügyvéd, Nagyküküllő vm. tb. főügyésze, szül. Segesvárt 1886-ban, mgh. Budapesten 1937 szeptember végén. — 1921 óta volt

ügyvédi irodája Budapesten. Lefordította németre Vörösmarty, Petőfi, Arany János és Ady verseit, melyeket a budapesti Rádióban többször előadtak.

LYKA DÖME, nagybirtokos, v. országgyűlési képviselő, megh. Pázmándon (Fehér vm.) 1937 szeptember 14-ére virradó éjjel. — Számos politikai röpiratot írt.

MAJOR KAROLY, dr. phil., ny. áll. reálist. igazgató, szül. Kolozsvárt 1861 január 26-án, megh. Miskolcon 1937 szeptemberében. — Ref. Besztercebányán, Hódmezővásárhelyt, Zomborban, Gyöngyösön és a bpi X. ker. főgimnáziumban volt tanár. 1907-ben a fogarasi, 1913-ban a zombori áll. gimnázium igazgatója lett s mint a miskolci áll. reálist. igazgatója ment nyugdíjba. — 1889 febr. 5-től írt társadalmi, irodalmi és esztétikai cikkeket különböző vidéki s fővárosi napi- és szaklapokba. 1889-ben a *Besztercebánya és Vidéke*, 1890-ben a *Zólyomgyeji Lapok* szerkesztője volt. — Munkái: *A m. ézöpi meseírás története*. Kolozsvár, 1887. — *Külföldi demokrata költők és Petőfi*. Hódmezővásárhely, 1891. — *A költői képzelemről*. U. o., 1892. — *Panaszok a mai középiskola ellen*. Gyöngyös, 1907.

MATRAY LAJOS, ny. ref. gimn. tanár, szül. Miskolcon 1859 március 28-án, megh. 1937 augusztus 10-én. — Az egyetemet Budapesten elvégezvén, 1888-ban h. tanár lett Debrecenben s 1889-ben r. tanár a szatmári ref. gimnáziumban. Ő alapította meg a szatmári Kőlcsey-Kört s elnöke volt az irod. szakosztálynak. 1897 XII. 14. óta szerkesztette a *Szatmár-Németi* c. lapot. 1878 óta írt verseket és cikkeket vidéki s elvétele bpi lapokba is. *Multak emlékei* (1896) és *Dicső multunk* (1898) c. alkalmi színdarabjait a szatmári szính. mutatta be. — Munkái: *Aranka*. Tündéres elb. Bp., 1883. — *Petőfi Sándor élete versekben*. Nagyszombat, 1885. — *Petőfi Sándor élete és költői működésének vázlatja*. Bubenik Ferenc után. U. o., 1884. — *Feri*. Költői beszély. U. o., 1885. — *Fazekas Mihály élete és munkái*. Debrecen, 1888. — *Fazekas Mihály Judas Matyija*. Sajtó alá rend. Szatmár, 1891. — *Hulló levelek*. Költemények. U. o., 1893. — *Vörösmarty Mihály mint lírikus*. U. o. ?, 1904.

PEKÁR GYULA (1899-től rozsnjó), dr. jur., v. miniszter, országgyűlési képviselő, a Petőfi Társ. elnöke, a M. Tud. Akad. I. és a Kisfaludy Társ. r. tagja, szül. Debrecenben 1867 november 8-án, megh. Budapesten 1937 augusztus 19-re virradó éjjel. — Ev. Szülők: P. Imre, bankigazgató és P. Emma, P. Lajos író leánya. Felesége özv. Tükörnyé Falkenberg Paula. A gimnáziumot, a VI. oszt. kivételével, melyet az amerikai Bostonban végzett, a bpi ref. gimnáziumban járta ki. A jogot a bécsi és bpi egyetemeken hallgatta. Három évig gyakornokoskodott a váltó- majd a pestvidéki törvényszéknél, azután fölcsapott hírlapírónak. Már 15 éves kora óta irogatott tárcákat a *P. Napló*-ba és a *Vas. Ujs.*-ba, de festéssel is foglalkozott. 1891-ben megismerkedett Justh Zsigmonddal, aki végkép az irodalom felé terelte. 1892-ben mint tárcáíró belépett a *M. Hírl.* kötelékébe, 1893 nyarán hosszabb külföldi útra indult. Bejárta Spanyolországot és Marokkót, majd Párizsban telepedett le, ahol a Collège de France és a Sorbonne irodalmi és esztétikai előadásait hallgatva 1896 őszéig maradt. Közben beutazta Itáliát, Svájcot, Németországot, Hollandiát, Svéd- és Norvégországot is. 1894/96. a *P. Napló*, 1896-tól a *B. Napló* r. tárcáírója volt. 1901-ben (s nem mint Szinnyei írja 1891-ben!) mint a Szabad-
elvű Párt tagja bekerült a parlamentbe, ahol a somlóhelyi (Veszprém vm.) kerüle-

tet képviselte. Az 1905. és 1906. választásokon nem nyert mandátumot. 1910-ben a técsői kerület országgyűl. képviselője lett a Nemz. Munkapárt programjával. Az 1919-iki Tanácsköztársaság idején elnöke volt a Fehér Ház ellenforradalmi mozgalmának, majd egyik szervezője és elnöke a Keresztény Nemz. Pártnak. 1919 szept.—nov. havában mint összekötő-miniszter képviselte a kormányt az antant-bizottságokkal folytatott tárgyalásokon s nagy része volt abban, hogy közgyűjteményeink épségét megvédehettük a megszálló rumén csapatok zsákmányoló törekvései ellen. 1920 januárjától 1922 júniusáig vall. és közokt. államtitkár volt. Az 1920. és 1922. é. nemzetgyűlésen a kecskeméti II., illetve I. kerület képviselője volt a Ker. Kisgazda-, Földmives- és Polg. Párt programja alapján. Az 1926. é. országgyűlési választásokon Kecskeméten és a derecskei kerületben is mandátumhoz jutott s ő a kecskeméti tartotta meg. 1931-ben a derecskei, 1935-ben a bonyhádi kerület országgyűl. képviselője lett az Egységes Párt, illetve a Nemz. Egység Pártja programjával. — Ugy a Kisfaludy-, mint a Petőfi-Társ. 1901-ben (s nem mint Szinyeyi állítja 1891-ben!) választotta meg r. tagjává. 1911-ben a M. Tud. Akadémia I. tagja, 1919-ben a Petőfi-Társ. alelnöke, 1920-ban pedig elnöke lett. 1921-ben kinevezték az Orsz. Filmtanács elnökévé. Társelnöke volt a Külügyi Társaságnak, vezetője a Műbarátok Körének, Magyarország állandó képviselője a Népszövetségi Ligák Uniójában s kilenc évig elnöke a parlament külügyi bizottságának. Számos kitüntetésre volt, köztük az olasz Korona-rend és a finn Fehér Rózsarend nagykeresztje, valamint a M. Érdemrend I. osztálya. — 1937 tavaszán a képviselőházban elesett és súlyos lábsérülést szenvedett, amely trombóziást okozott. Augusztus 23-án temette Raffay Sándor ev. püspök az Iparműv. Múzeum előcsarnokából, József és József Ferenc főhercegek, valamint Röder Vilmos honv. miniszter, miniszterelnökhelyettes jelenlétében. A tud. és irod. társaságok nevében barátja, Császár Elemér búcsúztatta. — Novellái, eredeti és ford. regényei és cikkei: *P. Napló* (1884. Egy leány története. Irta Edward Jenkins. Ford., 1885, 1894/6. 901—12), *Vas. Ujs.* (1884, 1894, 1905/13), *Ország-Világ* (1899, 904, 08, 15), *A Hét* (1891/4, 906, 10, 12), *Nemzet* (1891/2), *M. Hirl.* (1892/4), *M. Génusz* (1894; 1899. Vallomások; 1903.), *P. Lloyd* (1894, 913/4), *B. Napló* (1896/900, 907) és *Naptára* (1901), *Athenaeum* (1897. Indus evangélium), *Főv. Lapok* (1897, 99, 901/3), *Kép. Családi Lapok* (1900—4), *Férfi Divat* (1901), *M. Lányok* (1902), *Uránia* (1902. A modern művészet alakulásai), *Jövendő* 1903/4), *Hazánk* (1904), *Polit. Hetiszemle* (1904/5), *Szilágyi István Kör Érke* (III. Máramarossziget, 1905. Homonnai Katalin). *Új Idők* (1907—), *Beöthy-emlékkönyv* (1908. Kurucok Versaillesban), clevelandi *Szabadság Naptára* (1909, 914), *A Polgár* (1911—13). *B. Hirl.* (1912/9), *M. Nemzet* (1912/3), *M. Figyelő* (1913/4, 16. novellák; 1915. II. Nemzeti értékek a világháborúban), *Nagyváradi* (1913 : 301. — 1914 : 17. sz. A gárdista-kisasszony), *Századok Legendái* (szerk. Virter Ferenc), *Új Nemzedék* (1920—), stb. — Munkái: *Dodó főhadnagy problémái*. Novellák. Bp., 1894. (Új kiad. U. o., 1901). — *Homdyban*. Novellák. (Az Ath. Olvasótára, III : 24.) U. o., 1894. — *Lavina*. Reg. (Egyet. Regt. X : 18.) U. o., 1895 (Előszór: A Hét, 1893. Új kiad. Milliók könyve 84. U. o. 1921). — *Az aranykeztűs kisasszony*. Novellák. U. o., 1896 (2. kiad. U. o., 1922) — *Hatalom*. Reg. (Egyet. Regt. XII : 7) U. o., 1897. (Előszór: M. Hirl. 1894 : 85—136. sz. Új kiad. Milliók könyve 25. U. o., 1916. 2. kiad. U. o.,

1992. Németül: Dame in Weiss. Kürschners Bücherei No. 156. é. n. U. o. — *A szoborsztép asszony*. Novellák. (Az Athen. Olvasótára. VIII: 17). U. o., 1897. — *Délen és Északon*. Útirajzok. U. o., 1898. (2. köt.) — *Az esztendő legendája*. U. o., 1899. (Előszőr B. Napló). — *Don Juan*. U. o., 1899. (Előszőr: B. Napló. Újabb átdolg. kiad. U. o., 1917.) — *Livio főhadnagy*. Reg. (Egyet. Regt. XVI: 10, 11.) U. o., 1899. (2 köt. Előszőr: M. Hírl. 1892: 359—1893.) — *Dodó főhadnagy*. Vigj. 3 felv. (Föv. Szính. Műsora. 51.) U. o., 1899. (Bemut. Vigszính. 1899. IV. 11. Új kiad. Föv. Szính. Műs. 69. U. o., 1913). — *A XIX. század*. Tört. tanulm. 3 felv. U. o., 1900. (Bemut. Uránia. 1900. XII. 3.) — *Spanyolország*. U. o., 1900. (Bemut. Uránia, 1900. II. 22.) — *A tánc*. Tört. tanulm. 3 szakaszban. U. o., 1901. (Bemut. Uránia 1901. IV. 30. Kern Aurél zenéjével. Franciául is: *La danse*. Bp., 1903.) — *Manóver-szerelem és egyéb elbek*. U. o., 1902. — *Pasztellek*. (Színes Könyvek 14/5). U. o., 1902. (Előszőr B. Napló). — *Rokokó idyllék*. U. o., 1903. (Előszőr Bp. Napló). — *Delila nyoszolyája és egyéb elbek*. U. o., 1904. — *Mátyás és Beatrix*. Tört. dráma 4 felv. U. o., 1904. (Bemut. Nemz. Szính. 1904. III. 11.) — *A lilomos asszony*. Reg. U. o., 1903. (2. köt. Előszőr: B. Napló 1897 356—1898 : 93. sz. s utólag: *A Polgár*, 1911 : 239—1912 : 1. sz. 2. kiad. Bp. 1923. Olasz fordítása: *La donna digigliò*. Bologna, 1929.) — *A szultán és egyéb elbek*. U. o. 1905. — *Bizánc kultúrája*. (Az Orsz. Iparműv. Múzeum Ismeretterj. Előadásai. 2. U. o., 1906. — *Ferrara, Ravenna, Firenze*. (Műv. Kt.) U. o., 1907. — *Vitézi románcok*. U. o., 1907. — *Atalanta esőkje és egyéb elbek*. U. o., 1908. — *Tatárabság*. Reg. U. o., 1908. (2. köt. Előszőr: Vas. Ujs., 1907. Elnyerte 1910. az Akadémia Péczely-díját). — *A frigiai sapka*. U. o., 1909. — *A kölcsönkért kastély és egyéb elbek*. U. o., 1910. — *A troubadourok kora és költészete*. (Népsz. Főisk. Tanf. Előadásai. 98. syllabus). U. o., 1911. — *Drághy Éva esküvője*. Színmű 3 felv. (Föv. Szính. Műs. 263/4). U. o., 1913. (Bemut. Nemz. Szính. 1911. II. 24.) — *A Szerechenek összeesküvése és egyéb elbek*. U. o., 1913. — *Vénusz könnyei és egyéb novellák*. U. o., 1912. — *Lacika mamája*. (M. Kt. 711). U. o., (1913). — *A kölcsönkért kastély*. Vigj. 3 felv. U. o., 1914. (Bemut. Nemz. Szính. 1914. II. 6. Voinits-díjat nyert). — *A szép Pongrátné krinolinja*. U. o., 1917. — *A mezitlábás grófkisasszony*. U. o., 1918. — *Magyar költők szerelmei*. U. o., 1920. — *Topáz királyné*. U. o., 1920. — *Az amazon királyné*. Reg. U. o., 1920. (2 köt.) — *A bresztováci szent*. Elb. U. o., 1922. — *Lord Burlington arképe*. Reg. U. o., 1925. — *Bizarr percek, végzetes szerelmek*. U. o., [1926]. — *Az ezüsthomlokú vándor*. (M. Író mesterek) U. o., [1927] (Olaszul: *Il pellegrino dalla fronte d'argento*. Balla Ignác bevezetésével. Milano, 1929). — *A kis hős*. Elb. U. o., [1927]. — *A tizezermérföldes sárkány*. Tört. reg. (M. Író mesterek). U. o., [1927]. (A Hún hadak útja c. trilógia I. része) — *Tisza István végnapjai*. (A Debr. Tisza I. Társ. I. o. kiadv. V : 4.) Debrecen. 1932. — *Az ördög az ámen árnyékában*. 30 elb. Bp., [1933]. — *Attila*. Tört. reg. U. o., 1935, [1934] (A hún hadak útja c. trilógia II., III. része.) — *A talizmán*. Reg. U. o., [1937]. — *Amazon cárnök*. Elbek. (Szép Könyvek.) U. o., [937]. — Előadott színdarabjai, melyek nyomtatásban nem jelentek meg: *Pérez öfelsége* (Bemut. Uránia, 1906. X. 3.); *A szerlem története*. (U. o., 1908. I. 23.); *Napoleon*. (U. o. 1910. I. 12.); *A magyar*. Drám. költ. (Nemz. Szính. 1920.

II. 21); *Danton*. Dráma 5 felv. (U. o. 1920. XI. 5., Voinits-díjat nyert); *Molière a királynál*. Ünnepi játék. (U. o. 1922. I. 15). — Betűjegyei a *B. Napló*-ban: P. Gy.; P-r.

PÉTER TIVADAR, hírlapíró, szül. Budapesten 1906-ban, megh. u. o. 1937 június 20-án.

REMETE (1905-ig Lusztig) GÉZA, ny. színész, az Orsz. Színészegyesület alelnöke, szül. Tatán 1878 augusztus 21-én, megh. Budapesten 1937 júliusában. — 1896—1930. különböző vidéki színpadokon működött, legutóbb mint igazgató. Éveken át főrendezője volt a debreceni Csokonai-Színháznak. — Színiügyi cikkei kül. vidéki lapokban. — *Alomország* c. 3 felv. operettje Krammer Ödön zenéjével 1925. került színpadra Sopronban, majd Szombathelyen s végül Debrecenben. *A vén színész* c. 3 felv. színműve nem került színpadra.

SAFAR BÉLA, ref. lelkész, megh. Vácán 1937 június 23-án 61 éves korában. — Talán az ő tárcái: *Aradi Közl.* (1892), nagyvárad *Szabadság* (1892).

SZALAY (1882-ig Singer) MIHALY (Miksa), dr. phil., ny. hírlapíró, szül. Csáktornyan (Zala vm.) 1862 július 15-én, megh. Budapesten 1937 augusztusában. — 13r. A bpi ev. főgimn. elvégzése után beiratkozott a jogra, de csak az I. alapvizsgát tette le, azután átnyergelt bölcsésznek s 1895-ben letette a doktorátust. Az 1880-as évek elején fölcsapott hírlapírónak s felváltva hol m., hol meg német hírlapokba dolgozott, főleg a városi és közgazdasági rovatokban. 1894 márc. 15. megalapította a *M. Esti Lap*-ot, melynek az a hírlaptörténeti jelentősége, hogy ez volt az első m. bulvárlap, mely az utcán megjelent. 1898—1919. tagja volt a székesfőváros törvényhatósági bizottságának. — Kéziratban maradt színművei: *Deborah*. Színmű 3 felv. Irta Claude Askow. Ford. (Bemut. Nemz. Szính. 1906. IX. 22.); *Transatlantica*. Ötlet 1 felv. (U. o. 1907. V. 23.) — Minket érdeklő munkái: *Faust és Az Ember Tragédiája*. Bp., 1895. — *Megváltás*. Dráma 3 felv. U. o., 1907. (Bemut. Nemz. Szính. 1907. XI. 23).

TARRÓDY JÁNOS, ny. r. kat. polg. isk. igazgató, megh. Szombathelyen augusztus 5-én 70. v. 77. évében. — Előbb Kismartonban, 1896-tól Sopronban működött s végül a szombathelyi r. k. polg. fiúisk. igazgatója volt. Pedagógiai cikkeken kívül verseket is írt, pl. *Soproni Hírl.* (1895/6), *Vidéki költők albuma* (Kassa, 1896). — Tankönyvei: *M. nyelvtan*. A polg. isk. és f. leányisk. I., II. o. szám. Bp., 1906 (Biró Gyulával. A polg. leányisk. új tanterve szerint átd. 2. kiad. U. o., 1908/9). — *M. nyelvtan*. A polg. fiúisk. III. o. szám. U. o., 1908. (U. azzal). — *M. olvasókönyv*. A polg. fiúisk. I—III. o. szám. U. o., 1908. (3 köt. U. azzal). — *M. olvasókönyv*. A polg. leányisk. I., II. o. szám. U. o., 1907/8. (2 köt. u. azzal; 2. átd. kiad. U. o., 1908/9).

TOLDY JENŐ, r. kat. apátplébános, szül. Kiskúnfélegyházán 1871 november 18-án, megh. Budapesten 1937 szeptember 11-én. — A teológia mellett a jogot is elvégezte s államtud. vizsgát tett. 1894-ben pappá szenteltetvén, Vác-szentlászlón, Hatvanban és Kecskeméten káplánkodott, majd 1899-ben szülővárosa plébánosa lett. — Mint a kiskúnfélegyházai r. k. leánynevelő igazgatójának több ünnepi beszéde jelent meg az intézet értesítőjében. — Utirajza: *Nápoly és környéke*. Vác, 1906.

TOLNAI (1895 ig Lehr) VILMOS, dr. phil., egyet. ny. r. tanár, a M.

Tud. Akadémia r. tagja, a M. Irodalomtört. Társ. alelnöke, szül. Pozsonyban 1870 július 24-én, megh. Sopronban 1937 július 29-én d. e. angina pectorisban. — Ev. Atyja a Lőrinczi Zsigmond álnéven mint jeles műfordító ismert tanár volt. A gimnáziumot Aradon, az egyetemet Budapesten elvégezvén, 1893—97 a pozsonyi, 1897—1906. a bpi ev. gimnázium, 1906—1925. az Erzsébet Nőiskola polg. tanítónőképző s 1925-től a pécsi Erzsébet Tud.-egyetem tanára volt. Az Erzsébet Nőiskolában azonban mint óraadó már 1904 óta működött. A M. Tud. Akadémia 1908. 1., 1934. r. tagjává választotta. Mint a Nyelvtud. Bizottság s. tagja azonban már 1898 dec. óta állt nexusban az Akadémiával s 1906. okt. a Szótár-Bizottság előadóhelyettesévé is választották. — Számos nyelvészeti, irodalomtört., esztétikai s pedagógiai cikke és könyvismertetése: *Egyet. Phil. Közl.* (1890—), *Nyelvtud. Közlem.* (1899—), *M. Nyelvőr* (1891—), *Ethnographia* (1897—), *Irodalomtört. Közlem.* (1902—), *M. Nyelv* (1905—), *Allatorv. Lapok* (1906), *Nemz. Nénevelés* (1906—), *Hiv. Közl.* (1909—), *Petőfi-Almanach* (1909). Petőfi és a nyelvújítás), *Akad. Ertes.* (1910—), *B. Szemle* (1910—), *M. Shakespeare-Tár* (1910), *Irodalomtörténet* (1912—), *Ungar. Rundschau* (1914. Ung. Sprichwortensammlungen), *M. Könyvszemle* (1916), *Századok* (52. évtől), *Társadalomtudomány* (I. évf. A közmondás néplélektani tekintetben). *Haagsche Courant* (1921—23, számos Magyarországot ismertető cikk), *Napkelet, Népélet, Föld és Ember, M. Asszony, Ung. Jahrbücher, Prot. Szemle* (35 évtől), *Mohácsi emlékkönyv* (1926), *Nemz. Ujs.* (1926), *Revue des Etudes Hong.* (III—V., XI. éf.), *Minerva* (VI. éf.), *Encyclopaedia Britannica* (14. kiad. Hungarian language), *Dunántúl* (1932), *Berzeviczy-emlékkönyv* (A Madách-kérdés körül), stb. Fialkorában verseket és tárcákat is irogatott: *A Hét* (1891/4), *Főv. Lapok* (1891/2), *Aradi Közl.* (1892/3), *Debr. Ellenőr* (1892), *Győri Közl.* (1894), *Nyugatmagyarorsz. Híradó* (1894/5). — Munkái: *A leoninus*, Bp., 1892. — *A pozsonyi ev. liceum önképzőkörének története*. Pozsony, 1896. — *Csokonai V. Mihály verstani nézetei*. Bp., 1899. — *Rejtelmés történetek*. Irta Edgar Allan Poe. Ford. (M. Kt. 45., 141. sz.) U. o., é. n. (2 füz.) — *Magyarító szótár*. U. o., 1900. (Ebből próbaív: *Tájékoztató szótár a fölösleges idegen szavak elkerülésére*. U. o., 1900. 2. jav. és bőv. kiad. U. o., 1928). — *Stilisztika*. A f. leányisk. III. o. szám. U. o., 1904. (Révy Ferencsel. 2. kiad. U. o., 1909). — *A szólásokról*. (A M. Nyelvtud. Társ. Kiadv. 12.) U. o., 1910. — *Adalékok Az Ember Tragédiájának a Faustnak viszonyához*. Klny. a Heinrich-Emlékkönyvből. U. o., 1911. — *Ungar Lesebuch mit Glossar*. (Sammlung Göschen. 894.) Berlin-Lpzg, 1913. — *Ung.-deutsches Gesprächsbuch*. (U. o., 739.) U. o., 1914. — *Szómutató Lehr Albert Arany-magyarzataihoz*. Bp., 1917. — *Irodalomtudomány*. U. o., 1922. — *Az ember tragédiája*. Irta Madách Imre. Első krit. szövegkiadás a kézirat s az első két kiad. alapján. (A Napkelet Kta I.) U. o., 1923., (2 jav. és bőv. kiad. U. o., 1924). — *Széchenyi István döblingi irod. hagyatéka. III. Blick és kisebb döblingi iratok*. Szerk., bev. és jegyz. ell. U. o., 1925 (1924). — *A nyelvújítás*. (A M. Nyelvtud. Kézikönyve II: 12.) U. o., 1929. — Tőle valók: Góbi Imre *Stilisztikájában* (1899 és 1902) a verstani rész; Tóth Béla: *M. ritkaságok* (1899) c. könyvében: Koholt nyelvmelések; A kocsi; A paprika története; és *A M. Tud. Akad. helyesírásának szómutatója* (1902). — Alnevei és betűjegyei: Figyelő (Nyelvtud. Közlem.); is (B. Szemle, 1910); Philoxenos (M. Nyelvőr); T. V. (Egyet. Phil.

Közl., Ethnogr., M. Nyelv); (t. v.) (Egyet. Phil. Közl.); Vilma (Divatszalon 1891).

ZRINYI KAROLY, ny. áll. tanítókép. igazgató, szül. Csáktornyan 1861-ben, megh. Kispesten 1937 szeptemberében — Szülőhelyén volt előbb el. majd polg. isk. tanító s végül az ottani áll. tanítóképző tanára, 1907-től igazgatója. 1912—22. a csurgói áll. tanítóképző vezetője volt. — Pedagógiai, társadalmi és szépirodalmi dolgozatai: *Egyetértés*, *Magyarország*, *M. Nemzet*, *M. Tanítóképző*, *Néptan. Lapja*, *Vas. Ujs.* s a megyei lapokban. Szerkesztője volt a *Muraköz*-nek.

G. P.

Társasági ügyek.

Jegyzőkönyv

a Magyar Irodalomtörténeti Társaság 1936 december 12-én tartott felolvasó üléséről.

Elnök: Pintér Jenő.

Titkár: Alszeghy Zsolt.

Tárgy: Vargha Damján: Sz. Mór Zoerárd-legendájának költői szépségei.

Jegyzőkönyv

a Magyar Irodalomtörténeti Társaság 1936 december 12-én tartott választmányi üléséről.

Elnök: Pintér Jenő.

Titkár: Alszeghy Zsolt.

Titkár jelenti, hogy a választmányi ülés egyetlen tárgya az 1937. évi közgyűlés előkészítése. Indítványozza, hogy a közgyűlés tárgysorozata a következő legyen: 1. Pintér Jenő elnöki megnyitója. 2. Alszeghy Zsolt titkári jelentése. 3. Perényi József ellenőri jelentése. 4. A tisztikar és egyben a választmány egyharmadának megújítása. A jelölő bizottság elnökéül Szinnyei Ferenc r. tagot, tagjaiul Gulyás Pál és Keményfy János r. tagokat ajánlja. A titkár indítványát a választmány egyhangúlag elfogadja.

Jegyzőkönyv

a Magyar Irodalomtörténeti Társaság 1936 január 16-án tartott választmányi üléséről.

Elnök: Pintér Jenő.

Titkár: Alszeghy Zsolt.

Elnök az ülést megnyitván, üdvözli a megjelenteket.

Szinnyei Ferenc, a jelölő bizottság elnöke előterjeszti a megválasztásra ajánlott tisztikar s a megharmadolásra kerülő választmányi tagok névsorát. — Az előterjesztett névsort a választmány egyhangúlag elfogadja. Regényi Sándor pénztáros beszámol a Társaság vagyoni állapotáról. — Egyéb tárgy nem lévén, elnök a választmányi ülést berekeszti.

Jegyzőkönyv

a Magyar Irodalomtörténeti Társaság 1936 január 16-án tartott közgyűléséről.

Elnök: Pintér Jenő.

Titkár: Alszeghy Zsolt.

Elnök az ülést megnyitja, s üdvözlí a megjeleleket s megállapítja a közgyűlés határozatképességét.

1. Elnök ünnepi beszéd keretében ismerteti a Magyar Irodalomtörténeti Társaság megalapítását s 25 éves történetét.

2. Alszeghy Zsolt titkári jelentésében beszámol a Társaság egy évi életéről. Indítványozza, hogy a Társaság fejezze ki köszönetét a vallás- és közoktatásügyi minisztériumnak a folyósított államsegélyért, továbbá a Magyar Tudományos Akadémiának és Balogh Jenő főtítkár úrnak az ülésterem állandó átengedéséért.

Az indítványokat a közgyűlés egyhangúlag elfogadja.

3. Szinnyi Ferenc átvészi az ülés vezetését s a jelölőbizottság nevében felolvassa az ajánlott új tisztikar s a megharmadolásra kerülő választmányi tagok névsorát. Az üres szerkesztői tisztségre Alszeghy Zsoltot, az így megüresedő titkárságra Brisits Frigyeszt s helyébe jegyzőül Kerecsényi Dezsőt ajánlja. Egyébként a régi tisztikar és választmány újra való megválasztását indítványozza.

A jelölőbizottság javaslatát a közgyűlés egyhangúlag elfogadja. Pintér Jenő újra elfoglalja az elnöki széket s a közgyűlésnek a megválasztott tisztikar és választmány nevében köszönetet mond.

4. Perényi József ellenőr a számvizsgálóbizottság nevében jelentést tesz a pénztár állapotáról. Indítványozza, hogy a közgyűlés Regényi Sándor pénztárosnak adja meg a felmentést az 1936. évre s működéséért fejezze ki köszönetét. — A közgyűlés mind a titkárnak, mind a pénztárosnak, mind az ellenőrnek s a számvizsgálóbizottság tagjainak köszönetét fejezi ki buzgó működésükért.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök megköszöni az érdeklődést és a közgyűlést berekeszti.

Ellenőri jelentés az 1936. évről.

I. Alulírt napon megvizsgáltuk a Magyar Irodalomtörténeti Társaság számadásait az 1936. év január hó 1-étől 1936. évi december hó 31-ig terjedő időszakról. (A Pénztári Könyvet, a Zárószámadást, a Vagyonmérleget és a Költségvetési előirányzatot az 1937. évre.) Azt találjuk, hogy 1936. évi december hó 31-én a bevételek összege 5884 pengő 84 fillér. A kiadások összege 4928 pengő 54 fillér s így 1936. évi december hó 31-én a készpénzmaradvány 956 pengő 30 fillér.

II. A Magyar Irodalomtörténeti Társaság vagyona 1936. évi december hó 31-én 1944 pengő 19 fillér. (Ebből készpénzmaradvány 956 pengő 30 fillér; alapító tagok díjai 941 pengő 45 fillér; hadikölcsönkötvények árfolyamértéke 6 pengő 44 fillér. Magyar Tudományos Társulatok Sajtóvállalata Részvény-ság 13.959. és 13.960. számú részvényeinek névértéke 40 pengő.)

III. A számadások részletes megvizsgálásából meggyőződünk arról, hogy a pénztár kezelése rendben van. Javasoljuk, hogy a közgyűlés Regényi Sándor pénztáros úrnak, az 1936. január hó 1-től december hó 31-ig terjedő időre

a felmentést adja meg és működéséért fejezze ki köszönetét. — Perényi József ellenőr, Elekes István, Sebestyén János, Szigetváry Károly a számvizsgáló-bizottság tagjai.

Jegyzőkönyv

a Magyar Irodalomtörténeti Társaság március hó 13-án tartott választmányi üléséről.

Elnök: Pintér Jenő.

Titkár: Brisits Frigyes.

Elnök az ülést megnyitja s jelentéstételre kéri fel Brisits Frigyes titkárt.

Brisits Frigyes titkár meleg szavakkal emlékezik meg a Társaság választmányi tagjának, Madai Gyula országgy. képviselőnek haláláról s indítványozza, hogy a Társaság jegyzőkönyvében örökítse meg az elhunyt érdemeit.

A választmány így határoz.

Titkár bejelenti, hogy a legközelebbi felolvasó ülés április második szombatján lesz. — Ezután a pénztáros megnyugtató jelentést tesz a Társaság anyagi ügyeiről. Egyéb tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

Jegyzőkönyv

a Magyar Irodalomtörténeti Társaság március hó 13-án tartott felolvasó üléséről.

Elnök: Pintér Jenő.

Titkár: Brisits Frigyes.

Tárgy: Kardos Tibor: Istvánffy Miklós helye a magyar irodalomtörténetben.

Jegyzőkönyv

a Magyar Irodalomtörténeti Társaság 1937. október 9-én tartott választmányi üléséről.

Pintér Jenő elnök az ülést megnyitja.

Brisits Frigyes titkár bejelenti, hogy Tolnai Vilmos egyetemi tanár, a Társaság alelnöke meghalt. A végső tiszteletadásnál az egyesületet Papp Károly választmányi tag képviselte. Meleg hangon méltatja az elhunyt emberi nagyságát, irodalmi munkásságát. Ezután bejelenti, hogy Pekár Gyula, a neves író, a Társaság választmányi tagja szintén eltávozott az élők sorából. Indítványozza, hogy a Társaság e két kiváló tagjának emlékét jegyzőkönyvileg örökítse meg. — A választmány az indítványt egyhangúlag elfogadja.

Ezután pénztáros tesz megnyugtató jelentést a Társaság anyagi ügyeiről.

Elnök az ülést bezárja.

Jegyzőkönyv

a Magyar Irodalomtörténeti Társaság 1937. október 9-én tartott felolvasó üléséről.

Elnök: Pintér Jenő. Titkár: Brisits Frigyes.

Tárgy: Földessy Gyula: Jeszenszky Danó (Temérdek) költészete.